

- Bé yêu là kết quả tình yêu của cha mẹ
- Cha mẹ mong muốn con khỏe mạnh & thông minh
- Cha mẹ dõi theo từng bước phát triển của con

Quá trình phát triển của trẻ em là gì?

- Cân nặng
- Chiều cao
- Kích thước

- Vận động
- Nhận thức, ngôn ngữ
- Quan hệ tương tác xã hội...

Đề trả lời câu hỏi

Trẻ có phát triển bình thường không?
Trẻ có vấn đề bất thường về phát triển không?

Có cao lớn không?
Có thông minh?
Có bị TỰ KỶ không?

Phải theo dõi quá trình phát triển

=> **Phát triển thể chất**

=> **Phát triển tâm thần – vận động**

Phát triển tâm thần vận động ở trẻ em

Ths.Bs. Phan Thị Thu Minh

Bộ môn Nhi - ĐHY Hà Nội

Mục tiêu học tập

1. Trình bày được **các yếu tố ảnh hưởng** đến sự phát triển tâm thần – vận động bình thường của trẻ
2. Hiểu được nguyên lý cơ bản của **một số phương pháp đánh giá** sự phát triển tâm thần – vận động
3. Trình bày được **các chỉ số cơ bản** của sự phát triển tâm thần – vận động bình thường của trẻ qua các lứa tuổi

Những yếu tố nào giúp cho trẻ phát triển bình thường???

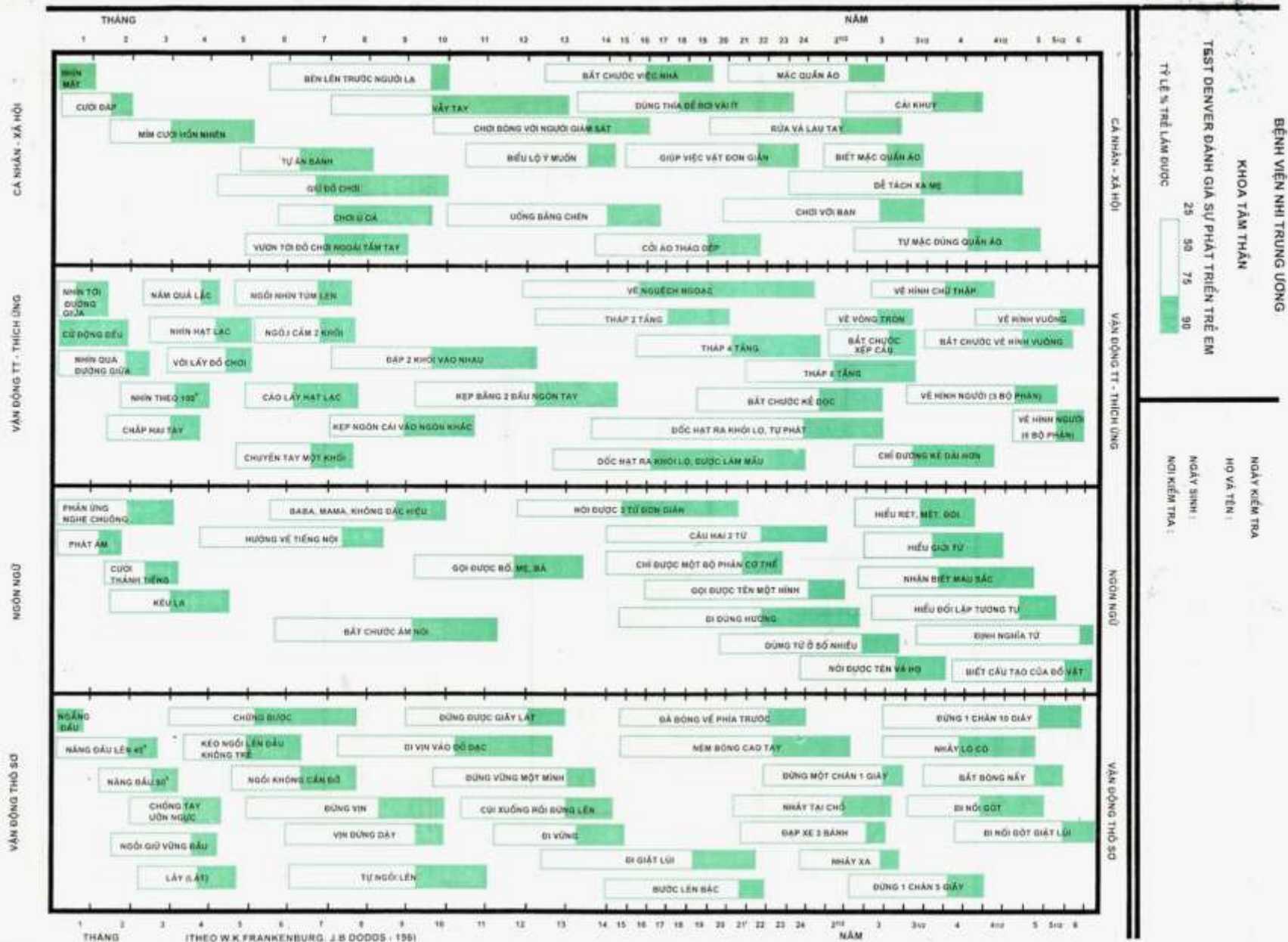

Các phương pháp đánh giá sự phát triển

- Tùy thuộc từng lứa tuổi và lĩnh vực cần đánh giá
- Trí tuệ trẻ > 5 tuổi : Raven, Gille
- Test đánh giá sự phát triển: Brunet – Lezine,
Denver
- Cảm xúc hành vi: Children Behavior Check List

Thang Denver I

Thang Denver II

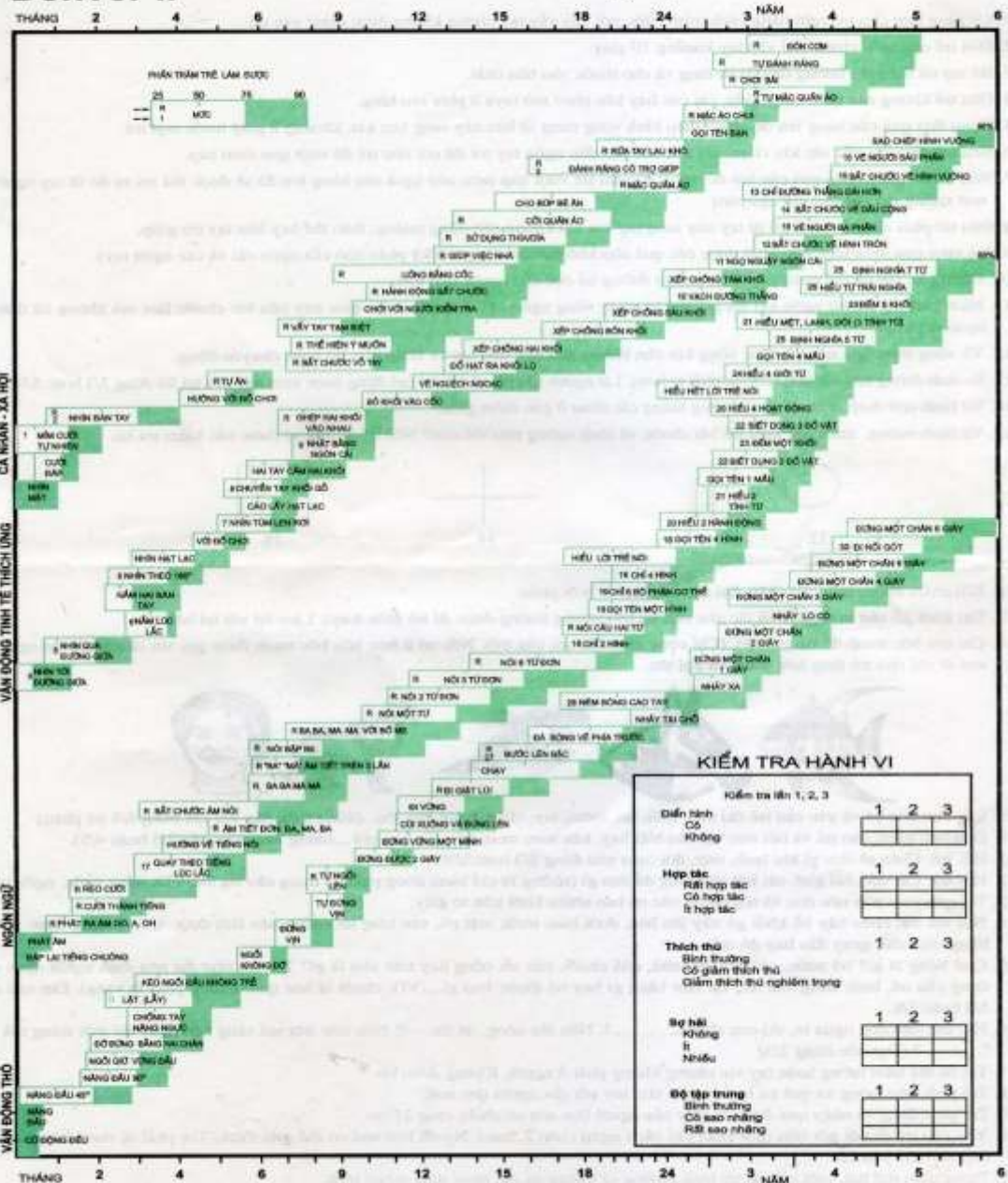
- Sửa đổi từ thang Denver I
- Gồm 125 mục
- Được sử dụng tại VN từ 2001

Đánh giá gồm 4 khu vực

- Cá nhân – xã hội
- VĐ tinh tế thích ứng
- Ngôn ngữ
- VĐ thô

DA FORM 5694, MAY 1988

Denver II

Đánh giá sự phát triển tâm vận động

- **Các động tác vận động** (vận động thô)
- **Sự khéo léo kết hợp các động tác**
(vận động tinh tế)
- **Sự phát triển của lời nói** (ngôn ngữ)
- **Quan hệ của trẻ với người và môi trường**
(cá nhân – xã hội)

Các chỉ số phát triển của trẻ qua các lứa tuổi

Trẻ sơ sinh

- Phản xạ tự nhiên
- Vận động tự phát
- 2-3 tuần: nhìn theo mẹ
- Tiếng khóc là ngôn ngữ giao tiếp
- Bầu vú & sữa mẹ
kết nối **Mẹ - Con**

Mối quan hệ gắn bó mẹ - con

Thế nào là 1 **Bà mẹ T□T?**

- Sẵn sàng đáp ứng nhu cầu của con
- Nhậy cảm, đáp ứng đúng, kịp thời tín hiệu của con

Trẻ 2 – 3 tháng

- Hóng chuyện:
  - Nhìn mặt chăm chú
  - Nhìn mặt người → cười
  - Phát âm theo ư a
  - Chủ động hóng chuyện

- Nhìn theo vật sáng di động
- Nằm sấp => ngẩng đầu từng lúc

Trẻ 4 - 5 tháng

- Thích cười đùa thành tiếng
- Hướng về tiếng động nhanh
- Phát âm được một số âm
- Lẫy tự sấp => ngửa
5 tháng: Ngửa => sấp
- Có thể ngồi khi đỡ nách
- Bộ phận tiếp xúc là môi miệng

Trẻ 6 tháng

- Ngồi được nhưng chưa vững
- Đưa tay với đồ vật
- Cầm đồ vật bằng lòng bàn tay
- Bập bẹ 2 âm thanh
- Nhận biết mặt mẹ, người quen

Trẻ 7 – 8 tháng

- Tự ngồi vững
- Cầm đồ vật 2 tay, chuyển tay, đập vào nhau
- Cầm bánh đưa vào miệng
- Vẫy chào, tạm biệt, hoan hô
- Phân biệt lạ quen
- Phát âm 1-2 từ đơn: bà, măm...
- Nhận biết đồ vật qua giác quan: nhìn, ngửi, sờ...

Trẻ 9 tháng

Happy Keebler!

- Biết bò
- Bắt đầu đứng vịn
- Có thể nhặt vật nhỏ = ngón cái và ngón trỏ
- Phát âm aa, ba ba, măm măm...

Trẻ 10 -12 tháng

- Đứng vững, đi men
- Biết chỉ đồ vật = ngón trỏ
- Hiểu được từ “không”
- Phát âm bập bẹ “bà”, “mẹ”...
- Nhận biết những vật thể riêng biệt

Trẻ 13 – 15 tháng

- Tự bước được một vài bước
- Xếp chồng khối vuông, vẽ nghịch ngoạc
- Sử dụng ngón tay dễ dàng (nhặt vật tròn = ngón cái & ngón trỏ, cầm chén uống nước)
- Nói 4-6 từ đơn (ngoài từ bố, mẹ)
- Đáp ứng mệnh lệnh đơn giản

Trẻ 15 – 18 tháng

- Đi vững
- Cầm cốc, thìa
- Cầm bút vẽ nghịch ngoạc
- Sử dụng ngón tay khéo léo
- Chỉ được các bộ phận cơ thể, trên mặt
- Bắt chước nói câu 2 từ
- Biết gọi đi tiểu, đi đại tiện

Trẻ 2 tuổi

- Lên xuống cầu thang khi có người dắt
- Bắt chước làm một số việc đơn giản
- Biết nói câu 2 – 3 từ
- Vốn từ phong phú hơn
- Xuất hiện thể giới biểu tượng

Trẻ 3 tuổi

- Đi nhanh, chạy, leo qua bậc cửa
- Thích múa hát
- Nói câu 2-3 từ, vốn từ 250 từ
- Biết số nhiều của từ
- Biết đại từ
- Phát triển lời nói: đặt câu hỏi, hát bài hát ngắn
- Động tác tay khéo léo

Trẻ 3 - 6 tuổi

- Là lứa tuổi sôi động nhất (mẫu giáo)
- Đôi tay khéo léo (cầm kéo, nặn, vẽ...)
- Đi lên xuống cầu thang dễ dàng
- Đi được xe ba bánh
- Nói thành câu dài, thích nghe kể chuyện và kể lại được
- Vốn từ lên tới hàng nghìn từ.

Trẻ 7 – 18 tuổi

- Trẻ tới trường: có sự thay đổi môi trường lớn
- Chịu sự tác động của nhiều yếu tố
- Biết kiềm chế, biết tập trung chú ý
- Biết chấp nhận qui tắc chung của lớp, trường
- Biết hòa nhập, thích ứng, sinh hoạt có tổ chức
- Biết tưởng tượng, sáng tạo

Tuổi 11 - 18

- Trải qua đột biến lớn là hiện tượng dậy thì (trẻ gái có kinh nguyệt; trẻ trai xuất tinh)
- Biến đổi mạnh mẽ về thể chất do thay đổi các nội tiết tố sinh trưởng và sinh sản
- Tâm lý cũng thay đổi rõ rệt
  - Khuynh hướng sống tự lập, tính tự trọng cao, tham gia nhóm bạn
  - Băn khoăn về những biến đổi của cơ thể
  - Ý thức mạnh về giới tính
  - Dễ nhạy cảm, dễ bị tổn thương

Phát hiện sớm rối loạn phát triển

Các dấu hiệu “**cờ đỏ**” **phát hiện sớm** rối loạn tự kỷ

- 😊 Không phát âm bập bẹ hoặc biết chỉ bằng tay hoặc các cử chỉ điệu bộ khác lúc 12 tháng tuổi
- 😊 Không nói được từ đơn lúc 16 tháng tuổi
- 😊 Không nói được câu 2 từ lúc 24 tháng tuổi
- 😊 Mất ngôn ngữ hoặc kỹ năng xã hội ở bất kỳ lứa tuổi nào

Tớ thích
trở thành
Obama.
Còn cậu?

Tớ thích trở thành Bill Clinton...

Xin chân thành cảm ơn !